

paa en Rekruttskole, da kunde hjempermitteres een Maaned, og derved faae en saadan reel Fordel for deres Arbejde og den Beredvillighed, hvormed de have hengivet sig til frivillig Vaabenbrug, hvilket jo ogsaa vilde være en Besparelse for Statskassen.

Hjer: Naar jeg tager Ordet i denne Sag, vil jeg begynde med at sige det Samme som det ærede Medlem, der nu satte sig, at det ikke er, fordi jeg agter at gaa ind paa en Detailforhandling; af det foreliggende Lovudkast; det er mere almindelige Betragtninger, jeg vil søge at gjøre gjældende, og jeg vil paa Forhaand bede det høit-ærede Thing om en vis Overbærenhed, da jeg godt veed, at jeg i nogle af mine Anskuelser er, om ikke aldeles enestaaende, saa dog i meget betydeligt Mindretal i denne Sal. Ikke desto mindre tror jeg imidlertid, at, naar der foreligger et saa alvorligt Spørgsmaal til Overveielse som det nærværende, skylder enhver i denne Sal at udtale sin Anskuelse frit og uforbeholdent. Jeg vil da begynde med at takke det ærede Medlem for Hans Amtis 2den Valgfreds (N. P. Jensen), hvis Foredrag jeg ikke alene samstemmer med i en hel Del Andet; men tillige og i Særdeleshed i den grundige Kritik, som han undergav det Lovudkast, der blev ophøiet til Lov den 6te Juli 1867. Det kan ikke Andet end glæde mig, at vi i vore Anskuelser samstemme om den Hærplan, som dengang blev forelagt, ikke alene naar vi se paa Hovedsagen, den finansielle Side, men ogsaa naar vi se paa den fra en anden Side; thi man skal neppe kunne finde Mage til den Lovprisning, der i 1867 blev dette Lovudkast til Del. Skulde man betvivle mine Ord i saa Henseende, vil jeg bede Dem slaa op i Rigsdagstidenden og tage det Slutningsforedrag, der blev høit af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Fenger), saa vil enhver Tvivl forsvinde. Det var en Lovprisning af en saadan Beskaffenhed, at jeg næsten blev revent med i Troen og Haabet paa, at denne Hærplan vilde skabe en Fremtid for Danmark, hvori vi vare sikke paa, at enhver Fjende for Fremtiden vilde komme til at ligge dødsens for vore Fødder, hvis han vovede at træde for vore Dine. Men al! o Skuffelse, mine Herrer! I 1874 træde de sagkyndige militære Herrer frem og give denne Lov en Kritik som den, vi have hørt idag, og til min store Forundring har det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Fenger) som hidtil tiet stille. Jeg bemærker dette, fordi vi mærkvaerdig nok, da vi ifjor ligeledes havde den samme Sag til Forhandling, heller ikke hørte et Ord fra det ærede Medlem. Maaske gaar det ligesaa iaar. Hvis det forholder sig saaledes, saa vil jeg paa Forhaand sige det ærede Medlem, at det er, fordi han er trykket af den Overbevisning, som nu gjør sig gjældende, at denne Hærplan langt fra har fyldestgjort de Forhaab-

ninger, som han dengang udtalte. (Fenger: Nei!) Det ærede Medlem siger Nei; det skal glæde mig, hvis det ikke er Tilfældet. (Fenger: Maa jeg bede om Ordet for en fort Bemærkning) Det ærede Medlem veed meget godt, at jeg ikke siger dette for at ville ham tillids; jeg har stor Tillid til det ærede Medlem i de fleste Sager, navnlig netop som min Modstander. Jeg erkjender hans Dygtighed og Skarpsindighed overfor hvilkensohmest Sag, han giver sig af med, men det forekommer mig, at med Hensyn til dette Lovarbejde, hvori han i sin Tid har taget saa megen Del, ere hans store Forhaabninger i meget høi Grad blevene stufede. Det skulde imidlertid, som sagt, glæde mig, hvis det ærede Medlem med sin vante Dygtighed kunde træde op her og afsende fra dette Lovarbejde den Kritik, som det nu har været underkastet. Saa meget vil jeg sige til Indledning. — Det Næste, jeg vil gaa over til, er, at jeg vil bede det Herrer tage under alvorlig Overveielse, hvad det egentlig er, man gaar til ved denne Revision af Hærloven af 6 Juli 1867, og om man fremdeles vil blive — jeg tillader mig at sige det rent ud — i denne taagede Forestilling: paa den ene Side almindelig Værnepligt og paa den anden Side betydelig Nedsættelse i vore Hærsudgifter. Jeg veed meget godt, at det, jeg her siger, rammer en Del af de ærede Herrer, med hvem jeg i Almindelighed samstemmer, og maaske endog mere dem end Andre, men det er for mig en taaget Forestilling. Jeg har aldrig nogensinde kunnet faae den i mit Hoved, og De Herrer have aldrig — det maa De forlade mig — opklaret Sagen saaledes, at Mennesker med almindelig sund Mennekesforstand have kunnet faae den i deres Hoveder. Jeg kan forstaa, at man paa den ene Side træder frem og siger: Vi ville ikke have saa store finansielle Byrder af vort Hærvæsen, thi det kan saa lille en Stat som den danske ikke taale, i Særdeleshed naar man ser hen til det Udbytte, som man kan vente sig af en saadan Hær i Krigstilfælde. Og jeg maa i høieste Grad beklage, at man i 1867 og ligeledes i 1874 ikke for Mævor er begyndt navnlig ved det finansielle Udgangspunkt og er bleven enig med sig selv om, hvor Meget Danmark kan og vil give ud til sit Hærvæsen for Fremtiden, hvori jeg da meget skulde ønske at have indbefattet de af den ærede Krigsminister bebudede Lovforslag om vort Fæstningsvæsen. Jeg kan forstaa, at de maa komme, jeg vilde endog være bleven i høieste Grad forbauset, hvis den ærede Krigsminister havde antydet, at de ikke vilde blive forelagte; thi jeg kan forstaa, at det er en Nødvendighed, at de komme. Men jeg kan ikke forstaa, at man paa den anden Side vil have almindelig Værnepligt og alt vaabendygigt Mandskab uddannet og paa samme Tid en Forringelse i vore Hærsudgifter; dette er i